

Bijlage II

VOORZITTER

De Voorzitter van de Tweede Kamer der
Staten-Generaal
Drs. F.W. Weisglas
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Den Haag, 8 november 2006

136577/YTB/AN

Zeer geachte heer Weisglas,

In een schrijven van 25 oktober jl. heeft u zich namens de commissie voor de Werkwijze van de Tweede Kamer der Staten-Generaal gericht tot de Vice-President van de Raad van State, tot de Voorzitter van de Tweede Kamer en tot ondergetekende. Deze brief omvat het verzoek op persoonlijke titel een inhoudelijke waardering te geven van het voorstel tot Wijziging van het Reglement van Orde van de leden Van der Ham en Duyvendak om de Kabinets(in)formateur door de Tweede Kamer te laten voordragen inclusief een (in)formatieopdracht (Kamerstuk 30 698). In reactie hierop kan ik u het volgende mededelen.

Het verzoek van uw commissie om een inhoudelijke waardering te geven is ongebruikelijk. Het voorstel tot Wijziging van het Reglement van Orde van de Tweede Kamer betreft immers doorgaans een interne aangelegenheid van de Tweede Kamer waarin de Eerste Kamer zich niet behoort te mengen. Het voorstel bindt bij aanvaarding formeel ook uitsluitend de Tweede Kamer. De advisering van het Staatshoofd door onder andere de Voorzitter van de Eerste Kamer na verkiezingen of bij een kabinetscrisis als zodanig wordt daarmee onverlet gelaten. Ik begrijp het verzoek van uw commissie dan ook zo, dat mij wordt verzocht te reageren op mogelijke implicaties van het voorstel.

Enigszins verbaasd ben ik over het verzoek om mijn opvatting te geven op persoonlijke titel. Het wringt immers met een zuivere invulling van het ambt, als een Kamervoorzitter inzake een kwestie die in het parlement onderwerp van politieke oordeelsvorming is, zich anders uit dan als vertegenwoordiger van (de meerderheid van) zijn Kamer.

VOORZITTER

Het verzoek van uw commissie zou ingegeven kunnen zijn door het feit dat de Voorzitter van de Eerste Kamer het Staatshoofd ex officio adviseert en niet als lasthebber van de senaat. Echter, dit laatste impliceert nog niet dat de Voorzitter van de Eerste Kamer - zijnde voorzitter van een politiek orgaan - dezelfde ruimte heeft om vanuit of vanwege die rol een eigen opvatting te geven over een politiek/staatsrechtelijke kwestie als de onderhavige. Een inhoudelijke appreciatie, zoals thans gevraagd, is vanuit mijn ambtsopvatting niet passend. Ik constateer tevens dat de regering nog doende is met de voorbereiding van een reactie op de bevindingen van de Nationale Conventie, die een soortgelijk voorstel heeft gedaan als dat van de indieners. Het is een goed gebruik om de reactie van de regering af te wachten alvorens vanuit de Staten-Generaal te reageren.

Op grond van het voorgaande kan ik - dit overigens in lijn met de opvatting van de beide Onder-Voorzitters met wie ik heb overlegd - niet voldoen aan het verzoek van uw commissie om een inhoudelijke waardering van het voorstel van de indieners te geven. Het behoeft geen betoog dat ik als Kamervoorzitter een krachtige Staten-Generaal voorsta. De instrumenten en bevoegdheden die daarvoor nodig zijn moeten gewogen worden in het licht van de vraag of deze gezaghebbend gehanteerd kunnen worden en daadwerkelijk een verbetering van een bestaande situatie bewerkstelligen. Dat is temeer van belang - zeker in de huidige tijd - omdat de volksvertegenwoordiging steunt op het door de burgers gegeven vertrouwen.

Ik hecht eraan tot slot nog de aandacht van uw commissie te vestigen op het volgende. Het voorstel van de indieners heeft weliswaar formeel betrekking op de interne organisatie van de Tweede Kamer, maar zal bij aanvaarding implicaties hebben die een substantieel deel van ons ongeschreven staatsrecht fundamenteel wijzigen. De door de indieners gekozen procedurele weg van wijziging van het Reglement van Orde stuit formeel niet op beletselen. Daarmee lijkt het echter bepaald niet de meest aangewezen weg. Ik zou daarom - wederom in lijn met de adviezen van de beide Onder-Voorzitters - even vriendelijk als dringend willen aanbevelen een andere weg te bewandelen. Mocht uw commissie dienaangaande anders besluiten, dan zou ik daarvan graag meteen op de hoogte worden gesteld teneinde mijn Kamer daarover te informeren. Gelet op het gewicht van de aan de orde zijnde kwestie zal ik een afschrift van deze brief doen toekomen aan het College van Senioren van de Eerste Kamer.

Met vriendelijke groet en hoogachting,

Mr. Yvonne E.M.A. Timmerman-Buck
Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal